

SENAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1993-1994

31 MARS 1994

Proposition tendant à insérer dans le Règlement du Sénat un article 62^{ter}, instituant un Comité d'avis pour l'émancipation de la femme

**RAPPORT
FAIT AU NOM
DE LA COMMISSION
DU REGLEMENT PAR
MME TYBERGHIE-VANDEBUSSCHE**

Lors de ses réunions des 9 et 31 mars 1994, la commission du Règlement a examiné une proposition de Mme Maes et consorts tendant à instituer au Sénat un Comité d'avis pour l'émancipation de la femme, à l'exemple du comité similaire existant à la Chambre des représentants.

A un membre qui se demande si cette proposition est encore bien d'actualité, une des cosignataires fait remarquer qu'il reste en principe un peu moins de deux ans avant l'entrée en vigueur de la réforme fondamentale du Sénat, et que ce délai lui semble

Ont participé aux travaux de la commission :

Membres effectifs. MM. Swaelen, président; Bock, Buchmann, Cardoen, De Croo, de Donnea, De Loor, De Roo, De Seranno, Erdman, Flagothier, Guillaume, Lallemand, Loones, Mouton, Peciaux, Seeuws, Tavernier, Vaes, Vermeiren et Mme Tyberghien-Vandenbussche, rapporteur.

R. A 16051*Voir :***Document du Sénat :**

501-1 (1992-1993) : Proposition.

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1993-1994

31 MAART 1994

Voorstel tot invoeging in het Reglement van de Senaat van een artikel 62^{ter}, houdende oprichting van een Adviescomité voor de emancipatie van de vrouw

**VERSLAG
NAMENS DE COMMISSIE
VOOR HET REGLEMENT
UITGEBRACHT DOOR
Mevr. TYBERGHIE-VANDEBUSSCHE**

Tijdens haar vergaderingen van 9 en 31 maart 1994 heeft de Commissie voor het Reglement een voorstel besproken van mevrouw Maes c.s. om bij de Senaat een Adviescomité voor de emancipatie van de vrouw in te stellen, naar het voorbeeld van het soortgelijk comité dat in de Kamer van volksvertegenwoordigers bestaat.

Op de vraag van een lid of dit voorstel nog actueel is, merkt een van de medeondertekenaarsters op dat er ons nog een periode van iets minder dan twee jaar rest alvorens de fundamentele hervorming van de Senaat in werking treedt en dat die termijn haar

Aan de werkzaamheden van de Commissie hebben deelgenomen :

Vaste leden : de heren Swaelen, voorzitter; Bock, Buchmann, Cardoen, De Croo, de Donnea, De Loor, De Roo, De Seranno, Erdman, Flagothier, Guillaume, Lallemand, Loones, Mouton, Peciaux, Seeuws, Tavernier, Vaes, Vermeiren en mevrouw Tyberghien-Vandenbussche, rapporteur.

R. A 16051*Zie :***Gedr. St. van de Senaat :**

501-1 (1992-1993) : Voorstel.

suffisant pour justifier qu'on expérimente le système proposé. Le principe de la création du nouveau comité est admis sans autre discussion.

Ainsi que le prévoit le point 1 de l'article 62^{ter} proposé, le comité comptera 22 membres, et sera composé suivant les règles normales de la représentation proportionnelle. Comme le relève un intervenant, il se pourrait donc parfaitement que certains hommes en soient membres effectifs, et même que certaines femmes «en surnombre» au sein de leur groupe, ne puissent pas en être membres.

Un membre s'interroge sur le point 4, qui réserve un statut spécial aux membres féminins du Parlement européen élus en Belgique. Il comprend que l'on se soit inspiré du modèle de l'article 62^{bis}, mais il ne voit pas ce qui justifie, sur ce point précis, que l'on invite spécialement les élues européennes, et pas par exemple les élues membres d'autres assemblées belges. C'est également l'avis de M. De Roo, qui propose dès lors de supprimer, au point 4, les mots «et les membres féminins du Parlement européen élus en Belgique». La cosignataire de la proposition ne voit pas d'objection à cette suppression, puisque rien n'empêchera le comité d'inviter qui il veut lorsqu'il le jugera utile.

Le point 4 ainsi amendé disposerait alors simplement que «les membres féminins du Sénat, pour autant qu'ils ne font pas partie du comité d'avis, sont invités à prendre part aux travaux du comité, sans voix délibérative». Comme un tel texte n'ajoute guère à la règle générale de l'article 58 du règlement, et pourrait même faire croire qu'*a contrario*, les sénateurs masculins non-membres du comité y seraient indésirables, la commission décide finalement de supprimer l'ensemble du point 4 proposé. Il est donc clairement entendu que, conformément à l'article 58 du règlement, rendu applicable par le dernier point de l'article 62^{ter}, les sénateurs ou sénatrices non-membres du nouveau comité d'avis pourront en principe assister à ses réunions et y être entendus, sans voix délibérative, sauf décision contraire du comité. Il n'en va d'ailleurs pas autrement pour les sénateurs non-membres du comité d'avis chargé de questions européennes [voir rapport Péciaux, n° 210-2, (S.E. 1991-1992), p. 4].

La proposition, ainsi amendée, est adoptée à l'unanimité des 20 membres présents.

Le présent rapport a été approuvé à l'unanimité des 19 membres présents.

La Rapporteuse,
Maria TYBERGHIEN-
VANDENBUSSCHE.

Le Président,
Frank SWAELEN.

voldoende lijkt om het voorgestelde systeem uit te proberen. Het principe van de instelling van het nieuwe comité wordt zonder verdere bespreking aanvaard.

Zoals punt 1 van het voorgestelde artikel 62^{ter} bepaalt, zal het comité 22 leden tellen en zal het worden samengesteld volgens de normale regels van de evenredige vertegenwoordiging. Zoals een lid opmerkt zou het dus perfect kunnen dat bepaalde mannen er lid van zijn en bepaalde vrouwen die «overtallig» zijn in hun fractie er geen lid kunnen van zijn.

Een lid heeft vragen bij punt 4, dat voorziet in een bijzonder statuut voor de in België verkozen vrouwelijke leden van het Europees Parlement. Hij begrijpt dat men zich heeft laten leiden door artikel 62^{bis} maar hij ziet niet in wat er, wat dit specifieke punt betreft, verantwoordt dat in het bijzonder de Europese verkozenen worden uitgenodigd en bijvoorbeeld niet de vrouwelijke verkozenen die lid zijn van andere Belgische assemblys. Dat is eveneens de mening van de heer De Roo, die derhalve voorstelt in punt 4 de woorden «en de in België verkozen vrouwelijke leden van het Europees Parlement» te doen vervallen. De medeondertekenaarster van het voorstel heeft geen bezwaar tegen deze schrapping aangezien niets het comité verhindert om uit te nodigen wie het wil, wanneer het dat nuttig acht.

Het aldus geamendeerde punt 4 zou dus gewoon bepalen dat «de vrouwelijke leden van de Senaat, voor zover ze geen deel uitmaken van het Adviescomité, worden uitgenodigd om, zonder stemrecht, aan de werkzaamheden van het comité deel te nemen». Aangezien een dergelijke tekst nauwelijks iets toevoegt aan de algemene regel van artikel 58 van het Reglement en zelfs de indruk zou kunnen wekken dat *a contrario* de mannelijke senatoren die geen lid zijn van het comité er ongewenst zouden zijn, besluit de Commissie uiteindelijk het voorgestelde punt 4 volledig te doen vervallen. Zo wordt dus duidelijk te verstaan gegeven dat de mannelijke en vrouwelijke senatoren die geen lid zijn van het nieuwe adviescomité, overeenkomstig artikel 58 van het Reglement, dat toepassing vindt ingevolge het laatste punt van artikel 62^{ter}, in beginsel zonder stemrecht de vergaderingen kunnen bijwonen en er gehoord kunnen worden, behoudens andersluidende beslissing van het comité. Het gaat er overigens niet anders toe voor de senatoren die geen lid zijn van het Adviescomité voor Europese Aangelegenheden [zie verslag Péciaux, Gedr. St. nr. 210-2, (B.Z. 1991-1992), blz. 4].

Het aldus geamendeerde voorstel wordt aangenomen bij eenparigheid van de 20 aanwezige leden.

Dit verslag is goedgekeurd bij eenparigheid van de 19 aanwezige leden.

De Rapporteur,
Maria TYBERGHIEN-
VANDENBUSSCHE.

De Voorzitter,
Frank SWAELEN.

TEXTE ADOPTE PAR LA COMMISSION

Il est inséré dans le Règlement du Sénat un chapitre VIII^{ter}, intitulé « Du Comité d'avis pour l'émancipation de la femme » et comprenant un article 62^{ter}, rédigé comme suit :

« Article 62^{ter}. — 1. Après chaque renouvellement du Sénat, l'assemblée nomme en son sein, pour la durée de la législature, un Comité d'avis chargé d'examiner les questions relatives à l'émancipation de la femme. Il est composé de vingt-deux membres, qui sont désignés de la manière prévue à l'article 55, alinéas 2 et 5.

2. Le comité nomme en son sein, pour la durée de la session, un président, un premier vice-président et un deuxième vice-président.

3. Le membre du comité empêché d'assister à une réunion peut se faire remplacer par un membre de son groupe. Il en informe le président.

4. Le comité a pour mission de donner des avis sur les questions relatives à l'émancipation de la femme, soit à la demande du président ou d'une commission permanente du Sénat, soit de sa propre initiative.

5. Pour le surplus, et dans les limites des attributions que lui reconnaît la présente disposition, le comité organise ses travaux et délibère conformément aux dispositions applicables aux commissions permanentes.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

In het Reglement van de Senaat wordt een hoofdstuk VIII^{ter} ingevoegd, onder het opschrift « Adviescomité voor de emancipatie van de vrouw », met een artikel 62^{ter}, luidende :

« Artikel 62^{ter}. — 1. Na iedere vernieuwing van de Senaat benoemt de vergadering voor de gehele zittingstermijn uit haar midden een adviescomité dat belast is met het onderzoek van de aangelegenheden die de emancipatie van de vrouw betreffen. Het is samengesteld uit tweeëntwintig leden die worden aangewezen op de wijze bepaald in artikel 55, tweede en vijfde lid.

2. Het comité benoemt onder zijn leden, voor de duur van de zitting, een voorzitter, een eerste ondervoorzitter en een tweede ondervoorzitter.

3. Het lid van het comité dat een vergadering niet kan bijwonen, kan zich laten vervangen door een lid van zijn of haar fractie. Het lid stelt de voorzitter van die vervanging in kennis.

4. Het comité heeft tot taak, op verzoek van de voorzitter of van een vaste commissie van de Senaat of op eigen initiatief, adviezen te verstrekken betreffende de emancipatie van de vrouw.

5. Voor het overige, en binnen de perken van de in deze bepaling omschreven bevoegdheden, regelt het comité zijn werkzaamheden en beraadslaagt het overeenkomstig de bepalingen die op de vaste commissies van toepassing zijn.